

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Dispvatio XVII. De habitu Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO DECIMA-SEPTIMA.

De habitu Fidei.

EX Theologis nonnullos video, de habitu Fidei prius quam de actu Disputationem instituere: mihi tamen satius videtur Disputationem de habitu Fidei Disputationi de Fidei actibus postponere, cum effectus ad causa cognitionem commodissime deducant. Doctorem ergo Angelicum secutus, qui ubi 2.º 2.º quæst. 2. & 3. de actu Fidei disputasset, jam quæst. 4. disputat de habitu, ejusque naturam, virtutem, ac proprietates per octo articulos accuratissime declarat: ejus, inquam, vestigiis insistens, cum Disputatione præcedente de actibus Fidei dixerim, nunc progrediar ad habitum.

SECTIO PRIM A.

Inquiruntur quaedam circa virtutem, seu habitum Fidei.

Vbi

An Fides sit virtus intellectualis.

I. Dari habitum infusum Fidei, omnino est indubitatum.

ART. habitum infusum Fidei certum est: hoc probatur in primis ex illo 13. ad Corinthios v. 13. Nunc autem manent Fides, Spes, Charitas, tria hæc; major autem horum est Charitas. Hoc etiam aperte

ostenditur ex Concilio Tridentino Sess. 6. cap. 6. & 7. ubi docet adultum per justitiam, quæ Fidem, Spem, & Charitatem includit, justificari. Unde Suarez libro sexto de Gratiâ, cap. 3. & 8. merito censet hoc esse de Fide, idque non de adultis tantum, sed etiam de parvulis, Concilium enim capite illo septimo asserit, unicam esse causam formalem justificationis nostræ; cum ergo parvuli non minus justi sint quam adulti, & forma, seu causa formalis justificationis sit unica, habere debent eandem justitiam, gratiam scilicet, Fidei, Spei, & Charitatis habitus includentem.

Parvuli sunt universi esse justi cum adultis.

II.

Habitus Fidei est in intellectu tanquam in subjecto.

Hic Fidei habitus est in intellectu, utpote qui est principium permanens actuum Fidei, qui sunt in intellectu, ut Disputatione præcedente dictum est, quamvis requirant actum voluntatis, piæ scilicet affectionem, à quo redduntur liberi & meritorii, de quâ fusè disputatum est supra, Disputatione 14. Sect. 3. & 4. dum de libertate Fidei. Sicut ergo actus Fidei actum piæ affectionis requirit, ita Fidei habitus requirit in voluntate habitum. Hic etiam habitus est supernaturalis, cum ordinetur ex naturâ suâ ad producendos actus Fidei, qui ut Disputatione 13. Sectione quartâ fusè probatum est, sunt supernaturales. Sicut tamen, ut ibidem ostendi, dantur etiam actus Fidei naturales circa idem planè

Requiri habitum voluntatis sibi adjuvatum.

Datur habitus Fidei tum supernaturalis, tum naturalis.

P. R. Compropi Theol. Scholast. Tom. II.

objectum, ita & datur habitus Fidei naturalis, ut sit principium eorum elicivum, quicquid enim actus habent formaliter, habent habitus effectivè.

Hinc ulterius infero, habitum Fidei esse virtutem Theologicam, esse essentialiter verum, certum, & obsecrum, cum, ut supra suis locis declaratum est, hæc omnia reluceant in actibus Fidei, eadem autem, ut in fine numeri præcedentis dixi, sunt lineamenta habituum & actuum, qui ab iis producuntur. Quæ sit Fidei definitio, quod à nonnullis hic inquiri video, dictum est Disputatione præcedente, Sectione secundâ, à numero tertio.

III.

Habitus Fidei est verus, certus, & obsecrum.

Quæres, Utrum Fides sit virtus intellectualis? Intellectualis, inquam, nam Divus Thomas 1. 2. quæst. 56. art. 3. distinguit inter virtutem simpliciter, & virtutem intellectualem, atque nullam esse virtutem simpliciter, nisi vel sit in voluntate, vel voluntati subsit, nos autem in præfenti loquimur de habitu Fidei præcisè prout est in intellectu, & habitum illum voluntatis, de quo dictum est numero secundo, non includit.

IV.

Verum Fides sit virtus intellectualis.

Dicendum, habitum Fidei esse virtutem intellectualem: ita S. Thomas 2. 2. quæst. 4. a. 5. ad secundum, & 1. 2. quæst. 62. art. 3. ad secundum. Idem ex recentioribus docet Molina primâ parte, quæst. 1. art. 6. Valentia Tomo tertio, Disp. 1. quæst. 4. puncto 5. Hurtado Disp. 55. §. 5. Coninck Disp. 16. dub. 3. n. 26. Lugo hic, Disp. 15. num. 19. & alii, contra Durandum in 3. Distinct. 23. quæst. 6. num. 6. & Caietanum hic, quæst. 4. art. 5. qui dicebat esse quidem habitum Fidei virtutem intellectus, non tamen virtutem intellectualem. Sed hæc subtilius dicta sunt quam verius; si enim sit virtus intellectus, seu virtus ab intellectu elicita, & in eo subjectata, est virtus intellectualis; nil namque aliud per virtutem intellectualem intelligunt Theologi.

V.

Probabilis est habitus Fidei esse virtutem intellectualem.

Inanis hæc in re Caietani distinctio.

VI.

Ratione probatur

Probatur itaque conclusio, & ostenditur Fidem divinam esse virtutem intellectualem. Virtus intellectualis

TOM. II.

Fidem infusam esse virtutem intellectuales.

Fides divina melius multo intellectum perfectum quam ulla scientia naturalis.

VII.

Aristoteles Fides supernaturalis nullam habuit notitiam.

VIII.

Quid Fides divina sit obicura non obstat quo minus Fides sit dispositio ad optimum.

Optimum in genere & in specie tam in voluntate, tum in intellectu.

IX.

Uterius ostenditur Fidem esse virtutem intellectualem.

Melius est divina uterque attingere, quam creatam perfectam cognoscere.

X.

Quo sensu Fides simpliciter vocatur.

intellectualis est, quæ semper inclinat potentiam ad bonum suum, hoc autem semper facit Fides infusa, bonum namque intellectus est veritas, seu verum, ad hoc autem intellectum inclinat semper Fides divina, idque multo melius quam ulla scientia naturalis, tum quia est in entitate supernaturalis, sicque perfectissimo modo ornat & perficit intellectum, tum quia summè infallibilis; & quamvis in claritate à scientiis superetur, in certitudine tamen eas multis gradibus excedit, ut supra ostensum est, Disput. 9. Sect. 2. & 3. tum denique, quia de rebus supernaturalibus, ut de Trinitate, aliisque altissimis Fidei mysteriis, quæque natura rationalis captum superant, hominem instruit.

Dices: Aristoteles 6. Ethicorum, cap. 3. quinque tantum esse ait virtutes intellectuales, nempe *Artem, Scientiam, Prudentiam, Sapientiam, & Intellectum.* Respondetur, Aristotelem de Fide infusâ, seu supernaturali nullam habuisse notitiam, sed cognovisse solummodo Fidem humanam & fallibilem, quam nil mirum quod inter virtutes intellectuales non recenseat, sicut ob eandem rationem è virtutum intellectualium numero excludit opinionem, quod nimirum incerta sit, & errori obnoxia. Plura hæc de re numero nono.

Dices secundò: Aristoteles sexto Physicorum textu 17. definire videtur virtutem, quod sit *Dispositio perfecti ad optimum*, ergo Fides non est virtus, cum non disponat ad optimum potentia, melior siquidem est intellectui scientia clara & evidens, quam Fides obscura. Distinguo antecedens, virtus est dispositio ad optimum in genere, concedo antecedens, in specie, nego. Explico distinctionem; optimum in genere voluntatis est *honestum*; optimum in genere intellectus *verum*: ad illud omnis virtus voluntatis disponit, ad hoc omnis virtus intellectus, & de his optime procedit definitio hæc Aristotelis, & dictum illud est verissimum. Optimum in specie tam in voluntate, quam intellectu, est actus perfectissimus, qui ab his potentis elicitur, de hoc autem actu intelligi dictum illud nequit, alioqui nullus erit actus virtutis in voluntate, nisi actus amoris Dei super omnia, nec ullus habitus virtutis præter habitum charitatis, sicque Spes non erit virtus, cum non attingat objectum suum perfectissimo modo, seu Deum propter se, sed ut bonum nobis.

Imo ulterius sequitur contra communem Philosophorum sententiam, Philosophiam non esse scientiam, cum non habeat demonstrationes tam evidentes, ac sunt demonstrationes Mathematicæ. Ad illud de Aristotele num. 7. dixi ibidem, cum Fidem supernaturalem seu infusam non cognovisset, sed tantum cognovit virtutes naturales seu acquisitas, sicque de iis solis est locutus. Sicutem Fides divina, seu assensus obscurus & infallibilis illi innotuisset, maxime circa res divinas, non videtur dubium, quin huiusmodi actum longè perfectiorem existimasset scientiâ naturali, præsertim cum libro secundo de partibus animalium, cap. 3. dicat: *Melius est divina uterque attingere, quam creata perfectè cognoscere*: ergo & habitum ad hunc assensum inclinantem dixisset esse virtutem intellectualem, esseque sic appellanda, etiam præcisè prout est actus intellectus.

Quando verò Concilia & Patres Fidem appellant virtutem simpliciter, imitari Fides prout subest voluntati, seu piæ affectioni, à qua accipit

quod sit libera & meritoria. Nec ad hoc ut aliquid dicatur virtus simpliciter, requiritur ut sit in voluntate, sed sufficit quod voluntati subordinetur, & relationem aliquam ad eam habeat, juxta dicta supra, numero quarto ex Doctore Angelico.

SECTIO SECUNDA.

Sine habitus Fidei respectu omnium credendorum ejusdem speciei.

DISPUTATIONE præcedente, Sectione primâ diximus actus Fidei divinæ ex variis capitibus distingui specie, idque non solum ratione objecti materialis, sed etiam formalis secundarii, seu divinæ revelationis, quæ pro diversis specie objectis est specie diversa, ut ibidem ostensum est numero secundo. Item actus Fidei positivos diximus specie distingui à negativis. Nonnulli, ut Suarez hæc, Disput. 6. Sect. 3. numero octavo, dicunt actum explicitum Fidei non distingui specie ab actu implicito, quod nimirum uterque actus idem planè habeat objectum. Contrarium tamen videtur probabilius: quamvis siquidem idem adæquatè sit utriusque actus objectum, tam materiale quam formale, diversus tamen ille tendendi modus, abundè sufficere videtur ad hos actus specie distinguendos.

Hinc infero actus Fidei hominis & Angeli de eodem omnino objecto tam materiali quam formali, esse distinctos specie ob eandem rationem, propter diversum scilicet tendendi modum, homo siquidem materiali quodam & confuso modo in suis actibus procedit, Angelus modo longè subtiliore & distinctiore, qui diversus modus in ipsius utriusque actibus semper reluctat, ac proinde arguit substantialem in his actibus diversitatem.

Unde actus Fidei infimi Angeli in specificâ seu substantiali ratione superat actum Fidei hominis cujuscumque puri, etiam Beatissimæ Virginis. Hoc tamen non obstante potest actus hominis ratione majoris intensivis esse magis meritorius actu Angeli, sicut multum argenti in valore superat particulam auri. Imo actus Fidei in puro homine, æqualis etiam intensivis cum actu Angeli, esse potest ejusdem cum illo meriti; major enim illa subtilitas actus Angelici parum per se & directè confert ad rationem laudis & meriti, sed merè se habet materialiter. Indirectè tamen potest subtilitas illa Angeli ad valorem & majus meritum conducere, quatenus nimirum juvare potest ad firmius & constantius credendum.

Querimus itaque, cum tanta in actibus Fidei sit diversitas, etiam specie, utrum habitus Fidei sit unus specie, & indivisibilis, an diversi habitus partiales diversis specie actibus respondententes. Qua in re non unus est opinandi modus: alii namque Fidei habitum unum & indivisibilem esse statuunt, alii ex variis partialibus habitibus compactum. Loquimur autem in præsentibus de habitu Fidei, non prout includit habitum voluntatis, seu piæ affectionis, diciturque Fides justificans, sed merè prout est habitus inclinans ad actus intellectus, quibus res revelatas credimus propter auctoritatem divinam.

Mihi

virtus simpliciter.

I. Dicitur est supra actus Fidei infusa ob varias rationes distinguui specie.

De actu explicito Fidei, & implicito.

II. Actus Fidei hominis & Angeli differunt specie.

III. Actus Fidei in puro homine est potest magis meritorius actu Fidei in Angelo.

IV. Utrum habitus Fidei sit unus specie, & indivisibilis.

Sermo est de solo habitu in intellectu.

V. Mihi probabilis videtur habitum Fidei, tum in hominibus, tum Angelis esse unum specie, imò unam in singulis numero qualitatem: ita S. Thomas hic, quæst. 4. art. 6. Suarez Disp. 7. sect. 1. num. 4. Coninck Disp. 16. dub. 2. n. 18. Hurtado hic, Disputatione 56. sectione 4. §. 46. ubi, quamvis asserat non posse vel ex Scripturâ, vel Conciliis, vel Patribus efficaciter ostendi habitum Fidei esse unum: ad id nihilominus probandum sufficere ait communem Scholasticorum consensum, ratione cujus affirmat contrarium sine temeritate defendi non posse. Hic autem habitus ad alia & alia objecta per novas species determinatur.

VI. Ratio assertionis est; cum enim negari nequeat, quin eadem qualitas plures actus, etiam specie distinctos producere possit, ut potentia intellectiva plures actus intellectus, voluntas voluntatis de facto producit; sicut & lux lucem producit & calorem, calor calorem & siccitatem, tantundem dici potest de habitu Fidei. Idem ergo habitus Fidei est speculativus & practicus, affirmativus & negativus, explicitus & implicitus, &c. quia est horum omnium actuum principium effectivum. Unde S. Augustinus libro 13. de Trin. cap. 2. ad hanc Fidei unitatem applicat illud ad Ephesios 4. v. 5. *Unus Dominus, una Fides, unum Baptisma.* Multi tamen existimant hoc non de Fide formali intelligendum esse, sed de objectivâ.

VII. Confirmatur: Ex contrariâ quippe sententiâ sequeretur justos non esse jam sufficienter instructos ad credendum omnia quæ ipsis Deus, vel per seipsum, vel per Ecclesiam potest revelare, sed ad singula, quæ successivè proponuntur, mysteria alios & alios debere partiales habitus infundi. Confirmatur secundò: quicquid enim credimus, propter idem omnino objectum formale credimus, auctoritatem scilicet divinam; quamvis autem diversum objectum materiale, & formale etiam secundarium, ut diximus Disputatione præcedente, sectione primâ, reddat actus Fidei Theologicæ seu infusæ specie diversos, unus tamen & idem habitus, ut proximè ostensum est, potest ad diversos specie actus producendos concurrere. Unde hic habitus, non tantum ejusdem in omnibus specie esse dicitur, quamvis in singulis sit numero distinctus, sed à Theologis passim appellatur simplex qualitas, & extensivè indivisibilis, etiam si sit divisibilis intensivè, quòd per eum ipsam objectis firmiter & firmiter quis adherere possit. Rationes istæ pro hæc sententiâ probabiles sunt, non tamen convincunt.

VIII. Dices: Habitus scientifici naturales non per diversos tantum gradus intensiõnis constituuntur in ordine ad eadem objecta, sed per diversas veluti partes ad diversas conclusiones & objecta extenduntur, ut inter alios docet Vasquez 1. 2. Disp. 80. cap. 3. ergo idem dicendum videtur de habitu supernaturali Fidei. Respondetur, latam hic intercedere disparitatem; actus enim illi scientifici naturales, seu novæ conclusiones per actus producuntur, sicque per novos habitus partiales acquisitos, intellectus promptus redditur ad similes iterum actus producendos. Secus res se habet in habitu Fidei, qui non est habitus acquisitus, sed per se infusus, & est instar potentie, & dat posse simpliciter. Sicut ergo eadem potentia intellectiva varios, imò omnes actus scientificos producit, ita hic habitus infusus Fi-

dei omnes omnino producit assensus Fidei.

Quare habitus Fidei acquisitus non est qualitas simplex, sed diversæ ejus partes, non intensivè tantum, sed extensivè, modo aliorum habituum naturalium intellectus acquirantur. Unde quamvis, uti dixi, habitus supernaturalis & infusus Fidei sit ejusdem speciei in omnibus, habitus tamen acquisitus potest in diversis hominibus esse specie diversus juxta varios actus Fidei, quos elicit unus, non alius, & clarè constat dum quis primò instituitur circa articulos Fidei; sicut enim hi successivè proponuntur, ita actus Fidei tum supernaturales, tum acquisiti, qui actus supernaturales comitantur, successivè circa nova & nova objecta proposita eliciuntur, etiam specie distincta: cum ergo uni plura, alii pauciora ex his objectis seu mysteriis interdum proponantur, quamvis habitus infusus Fidei, ut ostensum est, sit in omnibus idem specie, habitus tamen Fidei naturalis seu acquisitus est specie diversus, cum unus diversos specie Fidei naturalis actus eliciat, quos non elicit alius, & consequenter hæc partes illas habitus naturalis actibus illis respondens non acquirit.

IX. Habitus acquisitus Fidei componitur ex diversis partibus, tum extensivè, tum intensivè.

Differentia inter habitum Fidei infusum & acquisitum.

SECTIO TERTIA.

Reliqua ad habitus Fidei cognitionem necessaria.

QUÆRES primò: Cum Sectione præcedente dixerimus Fidem supernaturalem propter magnam similitudinem esse in omnibus fidelibus ejusdem speciei, utrùm nihilominus suscipiat magis & minus. Respondetur, aliquo modo suscipere, alii enim magis, alii minus explicitè eadem objecta credunt; quare dici potest Fidem inter illos, qui explicitè reddere possunt rationem eorum, quæ credunt, esse magis unam, quam sit Fides illius, qui potest, & alterius, qui non potest reddere explicitè rationem illarum rerum, quibus per actus Fidei assentitur. Hoc sensu loquitur Sanctus Hieronymus capite primo in Epistolam ad Titum super verba illa Apostoli verbi 4. *Secundum communem Fidem. Quod quidem, inquit, melius mihi videtur, Apostoli Pauli & Titum Fidem fuisse communem, quam omnium credentium: in quibus pro varietate mentium Fides communis esse non poterat.*

I. Fidei similitudo recipit aliquo modo magis & minus.

S. Hieronymus tom. 6.

Quæres secundò: Utrùm præter habitum Fidei infundatur aliud lumen intellectui; id enim non semel insinuat Scriptura: secundæ etenim ad Corinthios cap. 4. v. 6. dicit Apostolus: *Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris, ad illuminationem scientiæ, &c.* Item 1. Petri 2. v. 9. sic habetur: *Qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum.* Respondetur tamen, præter primam illuminationem, seu gratias prævenientes, per quas Deus mentem illustrat, ut perfectius quis apprehendat motiva credibilitatis, seu rationes ad mysterium aliquod credendum inducentes, & præter ipsos actus Fidei infusæ, per quos objecta nobis revelata credimus & cognoscimus, nullum lumen permanens infundi præter habitum Fidei, qui est lumen radicaliter effectivum actuum Fidei, juxta jam sæpius dicta. De hoc lumine, tum actuali, tum habituali intelliguntur loca Scripturæ proximè citata.

II. Præter habitum Fidei nullum aliud infunditur lumen permanens intellectu.

Lumen, aliud actuale, aliud habituale.

TOM. II.

III.
De specie-
bus, & piâ
affectione
ad Fidem
requiritur
dictum est
suprà.

IV.
Habitus
Fidei divi-
na infundi-
tur nonnun-
quam sine
gratiâ ha-
bituali, seu
charitate.

Ostenditur
Fidei habi-
tum infundi
interdum
sine gratiâ
habituali.

Quæres tertio: Quid de speciebus, & piâ affectione sentiendum, quæ non minus ad actum Fidei elicendum necessaria sunt quam habitus Fidei. Huic quæsito satisfactum est suprà Disputatione decimâ-tertiâ, sectione sextâ, & Disputatione decimâ-quartâ, sect. 3. 4. & 5. nec opus est hic quiddam adjicere.

Quæres quarto: Utrum habitus Fidei aliquando infundatur adulto sine gratiâ habituali, seu charitate? Negat Durandus in 3. Distinctione 13. q. 6. Scotus in 3. Distinctione 36. in fine, Vega & alii. Dicendum nihilominus habitum Fidei divinæ subinde infundi sine gratiâ habituali, seu charitate: ita S. Thomas hic, q. 6. art. 2. ad tertium, & alii quidam ex Theologis. Probat: Fide enim certum est habitum Fidei supernaturalis sæpè manere sine gratiâ & charitate, gratia namque habitualis & charitas per quodcumque peccatum mortale amittuntur, quod tamen non contingit in habitu Fidei, ut Disputatione sequente videbimus. Quando ergo catechumenus primò instituitur circa mysteria Fidei, credit Fide divinâ articulos sibi tunc propositos; actus ergo Fidei supernaturalis, qui tunc liberè, vel per auxilium extrinsecum, vel intrinsecum transiens elicitur potest esse sufficiens dispositio ad habitum Fidei, ejusque infusionem de congruo merendum. Deinde hic catechumenus constanter credit illa mysteria, ergo sicut properea inferimus habitum Fidei in eo, qui grave aliquod peccatum admisit, etiamnum manere, quòd nimirum constanter adhuc credat articulos

Fidei, idem dici potest de hoc catechumeno. Imò probabilius videtur habitum Fidei interdum infundi ante habitum Spei. Quando autem infunditur habitus Fidei, verisimilius est infundi etiam habitum piæ affectionis ante charitatem.

Dices: Adultus iste est adhuc infidelis. Respondetur, si per infidelem intelligatur is, qui actu non suscepit baptismum, est adhuc infidelis, cum necdum admittus sit in gremium Ecclesiæ: si verò per infidelem intelligat quis eum, qui Fidei mysteria non credit, hic dici hoc sensu nequit infidelis, cum non minus assensu verè supernaturali, Fidei articulos credat, quam aliquis baptizatus.

Nec obstat quòd Concilium Tridentinum sessione sextâ, capite septimo dicat hominem in justificatione hæc omnia simul infusa accipere, *Fidem, Spem, & Charitatem*: hoc, inquam, non obstat; certum est enim non debere hoc dictum Concilii universim & semper sumi ut sonat: quando namque fidelis quispiam gratiam, quam per peccatum amiserat, recuperat, & justificatur, nec Spei, nec Fidei habitus accipit, utpote quos non amisit, cum hi duo habitus per omne peccatum non tollantur. Aliqui ergo hoc intelligendum existimant de justificatione parvuli: alii asserunt mentem Concilii esse, hæc omnia semper in justificatione esse simul. Tandem, salvo meliori judicio, dici posse videtur, eam esse justificationis naturam, ut hæc omnia homo habeat, imò tunc accipiat, si omnia, vel aliqua ex iis antea non habuerit.

V.
Qua sensu,
hujusmodi
catechume-
nus est ad-
huc infide-
lis.

VI.
Qua ratione
Concilium
Tridentinū
dicat simul
infundi Fi-
dem, Spem,
& Charita-
tem.

Tres hujus
pronuntiat
acceptioes.

DISPUTATIO DECIMA-OCTAVA

De amissione Fidei.

CAUSIS omnibus ad habitus Fidei productionem declaratis, nunc qua ad ejus amissionem, seu destructionem pertinent, sunt explicanda, idq; tum in hac vitâ, tum sequente; utraque enim Fidei amissio peculiarem habet difficultatem. Dum verò habitus Fidei destructionem, ejusque causas declaramus, eadem operâ illius conservationem quantæq; sit durationis ostendimus, & quo pacto hac in re à gratiâ, Charitate, aliisque virtutibus merè ad voluntatem spectantibus differat, utpote qua per omne peccatum grave deperduntur.

SECTIO PRIMA.

Quo modo Fides amittatur in hac vitâ.
Vbi etiam de Fide vivâ & mortuâ.

I.
Fidei habi-
tus, nisi per
peccatum
non amitti-
tur.

D imprimis tanquam certum supponendum, nempe habitum Fidei, nisi per peccatum non amitti; cum enim ex se seu naturè suâ, & ab intrinseco non petat desitionem, sed indifferens sit ad quamcunque durationem,

Deus qui eum infudit, nunquam illum tollit, nisi homo aliquid ponat, quo eum abiciat, vel demereatur.

Quærimus ergo, cum Fides non nisi per peccatum amittatur, utrum amittatur per omne peccatum mortale. Dicendum Fidei habitum, non per quodvis peccatum mortale amitti. Hæc Conclusio est de Fide, & à Concilio Tridentino contra nostri temporis sectarios Sess. 6. can. 28. definita. Probat in primis ex illo Jacobi secundo, vers. 14. *Quid proderit, Fratres mei, si Fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat?* & vers. 20.

II.
Habitus Fi-
dei non a-
mittitur per
quodcumque pec-
catum mor-
tale.